

ПРЕСКЛИПИНГ

30 септември 2021 г., четвъртък

www.bgonair.bg, 29.09.2021 г.

<https://www.bgonair.bg/a/4-world/240818-balgarin-e-chast-ot-revolyutsionno-otkritie-sreshthu-koronavirusa-antityalo-sreshthu-mutatsiite>

Българин е част от революционно откритие срещу коронавируса - антитяло срещу мутациите

Д-р Ивелин Георгиев: Много по-ефективно можем да намираме антитела, които да са ефективни срещу различните варианти

Ефективно антитяло срещу множество варианти на коронавируса откриха учени от университета Вандербилд в Съединените щати. Част от екипа е и българинът д-р Ивелин Георгиев.

Технологията, която учените разработват, помага за откриването на антитела, които могат да неутрализират както Ковид-19, така и други вирусни инфекции.

Д-р Георгиев и негови колеги успяват да изолират моноклонално антитяло от пациент, който се е възстановил от Ковид-19, което показва мощна неутрализация на вируса. С тази нова технология учените смятат, че коронавируса ще бъде по-малко вероятно да мутира, за да избяга от антитяло, което не е "виждал" преди.

"Тази технология е много вълнуваща по няколко причини. Основната е, че можем да търсим антитела по много ефективен начин. Да кажем, в случая с коронавирус други технологии, които се ползват за откриване на моноклонни антитела, могат да ползват 1 или 2 варианта на вируса. С нашата технология можем на практика да сложим колкото искаме варианти. Затова много по-ефективно можем да намираме антитела, които да са ефективни срещу различните варианти", обясни д-р Георгиев.

Все още се обсъжда под каква форма ще се приемат новооткритите моноклоналните антитела.

"Възможно е в близко бъдеще да бъде и като таблетка. Моноклонни антитела се ползват в много различни индикации, това също не е нова технология. Просто трябва да се намери правилното антитяло", посочи д-р Георгиев.

Все още не може да се говори за панацея срещу новите варианти на Ковид, но това е голяма стъпка в тази посока, смята директорът на програмата "Вандербилт" по изчислителна микробиология и имунология и асоцииран директор на Института по инфекция, имунология и възпаления.

Д-р Георгиев прогнозира, че ще са необходими поне още 2-3 години за създаването на лекарство срещу коронавируса.

www.skener.news, 29.09.2021 г.

<https://skener.news/2021/09/29/%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%b8%d1%82%d0%b5%d0%bb%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%be%d1%82%d0%be-%d0%b4%d0%b0%d0%b4%d0%b5-%d0%bd%d0%b0-%d0%bc%d0%b7-39-%d0%bc%d0%bb%d0%bd-%d0%bb%d0%b5%d0%b2%d0%b0-%d0%b7%d0%b0/>

Правителството даде на МЗ 39 млн. лева за Ремдесивир

За 6 месеца трябва да бъдат доставени поне 30 000 флакона, ще бъдат платени и пристигналите вече 18 000 дози от препарата

На днешното си заседание Министерският съвет одобри сключването на нов договор за осигуряване на Ремдесивир, във връзка с което отпуска и допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2021 г. Това става ясно от съобщение на правителствената пресслужба.

Във връзка с осигуряването на Ремдесивир, който се използва за лечение на пациенти с коронавирусна инфекция SARS-CoV-2, Министерският съвет одобри сключването на нов договор с притежателя на разрешението за употреба на лекарствения продукт и възложи на министъра на здравеопазването да го подпише.

Договорът ще бъде сключен за срок от 6 месеца, за минимални количества от 30 000 флакона. Със средства в размер на 38 880 000 лв. ще бъде финансово обезпечен новият договор и ще се заплатят вече доставените 18 000 флакона от лекарствения продукт – извънредна доставка, осъществена през август.

Припомняме, това е един от малкото препарати, които доказаха своята ефективност при лечението на заразени пациенти, но служебният здравен министър Стойчо Кацаров пропусна почти цялото лято да поръча нови доставки и се разчиташе на останалото минимално количество от предишния договор. Болниците обаче алармираха, че нямат от лекарството и се налага да избират на кого да го дадат. И в момента има недостиг, макар от МЗ да отричат за проблема, като дори поръчаха становище, с което се опитаха да убедят обществото, че от Ремдесивир имало „ограничена полза“.

www.bnt.bg, 29.09.2021 г.

<https://bntnews.bg/news/ndk-svetna-v-cherveno-po-sluchai-denya-na-sarceto-1170331news.html>

НДК светна в червено по случай Деня на сърцето

Сградата на НДК - осветена в червено. Такива са и други знакови сгради в няколко български града. Поводът: Денят на сърцето.

В България най-честата причина за преждевременна смърт са сърдечно-съдовите заболявания и инсултът.

80% от тях обаче могат да бъдат избегнати чрез контролиране на рискови фактори като тютюнопушене и употреба на алкохол.

Сърдечно-съдовите заболявания продължават да са най-честият убиец в световен мащаб. Все повече спада и възрастта на засегнатите.

Подобряването на осведомеността, превенцията и контрола на сърдечно-съдовите заболявания в световен мащаб е фокусът на Деня на сърцето през 2021 година.

www.bnr.bg, 29.09.2021 г.

<https://bnr.bg/starazagora/post/101533698/prof-ana-simova-pochti-vseki-preboledoval-ot-koronavirus-e-s-post-covid-sindrom>

Българският кардиологичен институт

Проф. Яна Симова: Почти всеки преболедувал от коронавирус е с пост COVID синдром

Четири от пет пациенти, преболедували от коронавирус се оплакват от пост COVID синдром. Това каза за Радио Стара Загора проф. Яна Симова, изпълнителен директор на Българския кардиологичен институт, ръководител на научноизследователската група

„Пост-Covid-19 синдром“. Точно преди една година с оглед преодоляване на последиците след преживяна коронавирусна инфекция нашият институт започна националната и безплатна кампания „Живот след COVID“, посочи проф. Симова. По думите ѝ скринингът е обхванал три хиляди пациенти. Най-честите оплаквания са умора, сърцебиене, задух, болки по ставите, главоболие.

В Световния ден на сърцето, кардиологът проф. Яна Симова призова за профилактика и навременна консултация със специалист при здравословни проблеми.

Интервю на Тошка Събева.

www.news.bg, 29.09.2021 г.

<https://news.bg/bulgaria/bki-otbelyazva-edna-godina-ot-starta-na-kampaniyata-zhivot-sled-covid.html>

БКИ отбелязва една година от старта на кампанията "Живот след COVID"

В Световния ден на сърцето Българският кардиологичен институт отбелязва **първата година от старта на националната безсрочна и безплатна скринингова кампания за продължително проследяване, изследване и лечение на последиците върху здравето на преболедалите SARS-CoV-2 българи - "Живот след COVID"**. Инициативата предизвика огромен интерес - само месец след старта към специалистите на БКИ се обърнаха над 1000 души, а година по-късно - прегледаните са вече близо 3000. Данните на БКИ бяха публикувани в реномираното научно списание Сърдечносъдови заболявания, бр.2, 2021

Докато преди година медицинският свят бе фокусиран върху респираторните прояви на заболяването, ние стартирахме с внимание към сърцето и сърдечносъдовата система. Година по-късно проучване на университета в Сан Диего доказва, че Covid-19 не е респираторно, а именно съдово заболяване. С натрупването на първични резултати се открие необходимостта от интердисциплинарен подход и разширяване обхвата на изследването, като бяха включени още изследователи със специалност неврология, пулмология, ендокринология, психология.

Основни изводи от кампанията:

Четирима от всеки петима пациенти, преживели COVID-19, съобщават за персистиращи признаци и симптоми месеци по-късно. Заболяването дава трайно отражение върху работоспособността, социалния живот и психичното състояние на преболедалите.

Най-честите признаци и симптоми при пост COVID-19 синдром са: умора (60,5%), прескачане на сърцето (38,2%), задух при усилие (32,2%), болка в гърдите (29%), болки по ставите (26%), сърцебиене (23%), главоболие (21%) и други. Разпределени по пол, последователността им се запазва, но жените са преобладаващата група за всеки от признаците и симптомите.

Не е учудващо, но е важно да споменем едно наше наблюдение: рисковите фактори като тютюнопушене и наднормено тегло/затлъстяване влошават тежестта на пост COVID-19 състоянията. Затова днес, в Деня на Сърцето, използваме възможността да подчертаем още веднъж изключително голямото значение на здравословния начин на живот. Всеки ден, всеки лекар на Българския кардиологичен институт предава това послание на своите пациенти, за да постигнем не само по-добро сърдечносъдово здраве, а и да подобрим общата здравна култура в страната ни.

Всички анкетиранни пациенти в нашата кампания "Живот след COVID" преминаха обстоен преглед. В рамките на тези прегледи установихме, че при повече от 60% от участниците имаме повишаване на кръвното налягане. В ранните етапи след

преболедуване свързвахме това с терапията за COVID-19 (например кортикостероиди), както и със стреса от преболедуването, но персистирането на промените в артериалното налягане месеци и дори година по-късно още веднъж потвърждават възприемането на инфекцията със SARS-CoV2 и пост COVID-19 състоянията като съдово заболяване.

При една трета от хората установихме нарушения на сърдечния ритъм. При 21% - прояви на сърдечна недостатъчност/слабост на сърцето - по-тежка форма на засягане на сърдечносъдовата система след COVID-19, с данни за увреда на сърдечния мускул, намаление на помпената функция на сърцето, включително и при млади хора.

Трябва да се подчертае, че мултидисциплинарният подход е в основата на проследяването на пациентите с Пост COVID-19 синдром. 12% от прегледаните се нуждаеха от консултация с различни специалисти - невролог (29%), пулмолог (27%), ендокринолог (16%). И това не е учудващо, като се има предвид разнообразието на пост COVID-19 състоянията: от косата (косопад), през цялото тяло, до пръстите на краката (изтръпване, мравучкане).

Нашата кампания, освен че предоставя представителна извадка за състоянието на хората, преживели COVID-19, се оказва изключително навременна и полезна: при повече от половината от прегледаните беше необходимо оптимизиране на терапията, както и назначаване на допълнителни изследвания. Повторна хоспитализация се наложи за 11% от проследените. Дори в случаите, в които директна лекарска намеса не беше необходима, уверението на нашите специалисти, че преболедувалият е добре и може да продължи нормалния си живот, имаше изключително добър резултат.

Продължителността на оплакванията обикновено е няколко месеца. Имаме и случаи със затихване на пост COVID-19 оплакванията и повторна поява (рецидив) след известно време. За съжаление, при някои от пациентите ни продължителността на симптомите е над една година - те все още не могат да се върнат на работа и да живеят пълноценно живота си. Затова сме тук, затова продължаваме нашата кампания - за да осигурявам дългосрочна грижа и специализирана медицинска помощ.

Фиг. 2 Разпределение на персистиращите признаци и симптоми при всички анкетиранни по пол

Кампанията "Живот след COVID" продължава - всеки, който желае да се включи, трябва да попълни анкета за пациенти, прекарвали COVID-19 или да се обади на тел. 02/40 26 532.

Лекарите на Българския Кардиологичен Институт апелират: ваксинирайте се, за да се радваме на живота!

www.nova.bg, 29.09.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/09/29/341289/>

Срокът на годност на част от ваксините срещу COVID-19 е удължен

Това става ясно от писмо от главния държавен здравен инспектор до БЛС

Срокът на годност на някои количества от ваксината срещу коронавирусната инфекция, произведена от Pfizer е удължен. Това се посочва в писмо от главния държавен здравен инспектор Ангел Кунчев, изпратено преди дни до Българския лекарски съюз. Новият срок на годност на ваксината е одобрен при условия на съхранение при свръхниска температура, като той е удължен от 6 месеца на 9 месеца.

Новият срок на годност се прилага за новопроизведени ваксини и за ваксини с отпечатан срок на годност върху етикета от юни 2021 г. до март 2022 г., ако са били спазени условията за съхранение при -90 до -60 градуса по Целзий.

Подробната информация за досегашния и актуализирания срок на годност е описана в писмото.

www.nova.bg, 29.09.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/09/29/341294>

Близо 500 души са с трета доза ваксина срещу COVID-19 у нас

Те са поставени в 20 области в страната

Към 17.00 часа днес вписаните трети дози ваксини срещу COVID-19 са 496, според справка в Националната здравно-информационна система, съобщиха от Министерството на здравеопазването на официалната си фейсбук страница.

Ваксините са приложени от лечебни заведения за болнична помощ, медицински центрове, имунизационни пунктове в РЗИ и ОПЛ.

До този момент трети дози са поставени в 20 области в страната - София-град, Пловдив, Варна, Бургас, Софийска област, Стара Загора, Благоевград, Плевен, Пазарджик, Велико Търново, Кърджали, Шумен, Враца, Сливен, Кюстендил, Габрово, Перник, Ямбол, Видин и Монтана.

www.nova.bg, 29.09.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/09/29/341299/>

Прогноза: Новозаразените у нас може да достигнат 10 хиляди дневно

Това са опасенията на експертите

Пореден ден на скок в процента заразени с коронавирус за денонощие. Положителни са над 11 на сто от направените тестове. Почти цяла България вече е в червената зона по брой заразени на 100 хиляди, а няколко области са само на крачка от най-високото тъмночервено ниво на заболяемост. На този фон математици прогнозираят до 10 хиляди нови случая дневно в началото на ноември.

22 области в червено и само 6 в оранжево. Очаква се до дни Видин, Ямбол и Габрово да прехвърлят прага от 500 заразени на 100 хиляди души и така да се оцветят в тъмночервено. А данните за последните 24 часа показват отново над 2 500 нови случая. 87 души са загубили битката с болестта.

Поставени са почти осем хиляди дози от ваксините срещу COVID-19. Ако продължаваме с този темп на ваксиниране, процентът положителни проби скоро може да достигне 40 на сто от тестовете, казват математици.

Ваксините издържаха теста на четвъртата вълна и показаха, че предпазват от тежко протичане на инфекцията, категорични са вирусолози. А заразяването при имунизирани се дължало най-вече на неспазване на мерките.

„Повечето случаи, с които се срещаме ежедневно, са хора, били в контакт с други, които са заразени, като не са спазвали убедително дистанцията и дезинфекцията”, смята проф. Радка Аргирова.

Експертите дори допускат част от процента заразени и починали ваксинирани да се дължи на фалшив сертификат за извършена имунизация.

„Не изключвам между тъй наречените "ваксинирани", да има и хора, които са си измислили, че са ваксинирани, а всъщност не са, въпреки че могат да ви покажат

документ. Има органи, които биха могли да установят дали това е истински сертификат”, допълва проф. Аргирова.

Заради слабия интерес към имунизирани у нас, математици прогнозираха тройно увеличение на случаите след средата на октомври и в началото на ноември.

„При тази заразност на вируса и нашето рекордно ниско ниво на ваксинация ще последваме Сърбия и Румъния, които в момента са с по 8-10 хиляди случая на ден”, казва математикът Лъчезар Томов.

Експертите призовават за стриктен контрол в училищата, тъй като малко след началото на учебната година се отчита рязък скок на заразени деца и тийнейджъри - близо 300 случая на ден.

Ямбол е една от областите, които са най-близо до оцветяване в тъмночервено. Ваксинирани в района са едва 16%. Така над 17 хиляди дози от Pfizer са застрашени от бракуване.

„За щастие вчера е получено бързо съобщение, че се удължава срокът на годност на тази ваксина с още три месеца. Няма никакъв проблем и никакъв риск за здравето тя да бъде използвана”, обясни д-р Радостина Калчева.

Лекари се надяват, че до 3 месеца ваксините ще бъдат сложени и няма да се изхвърлят. Засега обаче интерес към тях има най-вече от хора, които са с две дози и искат бустерна.

www.nova.bg, 29.09.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/09/29/341299/>

Прогноза: Новозаразените у нас може да достигнат 10 хиляди дневно

Това са опасенията на експертите

Пореден ден на скок в процента заразени с коронавирус за денонощие. Положителни са над 11 на сто от направените тестове. Почти цяла България вече е в червената зона по брой заразени на 100 хиляди, а няколко области са само на крачка от най-високото тъмночервено ниво на заболяемост. На този фон математици прогнозираха до 10 хиляди нови случая дневно в началото на ноември.

22 области в червено и само 6 в оранжево. Очаква се до дни Видин, Ямбол и Габрово да прехвърлят прага от 500 заразени на 100 хиляди души и така да се оцветят в тъмночервено. А данните за последните 24 часа показват отново над 2 500 нови случая. 87 души са загубили битката с болестта.

Поставени са почти осем хиляди дози от ваксините срещу COVID-19. Ако продължаваме с този темп на ваксиниране, процентът положителни проби скоро може да достигне 40 на сто от тестовете, казват математици.

Ваксините издържаха теста на четвъртата вълна и показаха, че предпазват от тежко протичане на инфекцията, категорични са вирусолози. А заразяването при имунизирани се дължало най-вече на неспазване на мерките.

„Повечето случаи, с които се срещаме ежедневно, са хора, били в контакт с други, които са заразени, като не са спазвали убедително дистанцията и дезинфекцията”, смята проф. Радка Аргирова.

Експертите дори допускат част от процента заразени и починали ваксинирани да се дължи на фалшив сертификат за извършена имунизация.

„Не изключвам между тъй наречените "ваксинирани", да има и хора, които са си измислили, че са ваксинирани, а всъщност не са, въпреки че могат да ви покажат

документ. Има органи, които биха могли да установят дали това е истински сертификат”, допълва проф. Аргирова.

Заради слабия интерес към имунизирани у нас, математици прогнозираха тройно увеличение на случаите след средата на октомври и в началото на ноември.

„При тази заразност на вируса и нашето рекордно ниско ниво на ваксинация ще последваме Сърбия и Румъния, които в момента са с по 8-10 хиляди случая на ден”, казва математикът Лъчезар Томов.

Експертите призовават за стриктен контрол в училищата, тъй като малко след началото на учебната година се отчита рязък скок на заразени деца и тийнейджъри - близо 300 случая на ден.

Ямбол е една от областите, които са най-близо до оцветяване в тъмночервено. Ваксинирани в района са едва 16%. Така над 17 хиляди дози от Pfizer са застрашени от бракуване.

„За щастие вчера е получено бързо съобщение, че се удължава срокът на годност на тази ваксина с още три месеца. Няма никакъв проблем и никакъв риск за здравето тя да бъде използвана”, обясни д-р Радостина Калчева.

Лекари се надяват, че до 3 месеца ваксините ще бъдат сложени и няма да се изхвърлят. Засега обаче интерес към тях има най-вече от хора, които са с две дози и искат бустерна.

[www.bnr.bg](https://bnr.bg), 29.09.2021 г.

<https://bnr.bg/sofia/post/101533719>

Родно изследване: 25% от мъжете, преболели Covid-19, са със занижени параметри на семенната течност

25% от мъжете, преболели Covid-19, са със занижени параметри на семенната течност, показва ново българско проучване на един от водещите инвитро центрове у нас. Така в България се потвърждават и анализите в световен мащаб на специалистите в областта на човешката репродукция, че боледуването и лечението на Covid-19 при мъже, би могло да има значително по-сериозно въздействие върху способността на мъжете за възпроизводство и отхвърлят съмненията, че подобен феномен би могъл да има връзка с ваксинацията.

Наскоро в ефира на радио София имунологът д-р Цветелина Великова развенча мита, че ваксините срещу Covid-19 са свързани с риск от безплодие и подчерта, че той е възникнал именно защото болестта води до увреждане на репродуктивното здраве при мъжете и жените.

Анализираните към момента научни данни показват, че прилагането на РНК ваксини, не оказва негативно влияние върху параметрите на семенната течност, спрямо проведените преди ваксинация изследвания при мъжете, сочи още родното проучване.

„При заразяване с коронавируса, температурата се повишава, а при мъжете това оказва влияние на процеса на сперматогенеза, тъй като производството на мъжки репродуктивни клетки е много чувствителен процес, включително и на температура“, каза в ефира на радио София ембриологът Десислава Дюлгерова.

Тя добави, че при жените заразяването с вируса също може да окаже влияние върху репродуктивните способности, но темата все още се проучва.

Ваксините срещу Covid-19 ще предпазят бъдещите родители от заболяването и ако те правят опити за забременяване чрез асистирани репродукция, могат по-скоро да се завърнат към тях, добави Десислава Дюлгерова.

Тя посъветва мъжете всяка година да правят профилактични прегледи, така както го правят жените.

www.dariknews.bg, 29.09.2021 г.

<https://dariknews.bg/novini/bylgariia/prof.-petrov-po-20-hil.-vaksinacii-na-den-shte-pozvoliat-otpuskane-na-merkite-po-koleda-2285209>

Проф. Петров: По 20 хил. ваксинации на ден ще позволят отпускане на мерките по Коледа

Проф. Петров: Ако се правят по 20 хиляди имунизации на ден, най-вероятно около Коледа ще имаме такова ниво на защита, което ще позволи напълно отпускане на мерките, както направиха здравните власти в Дания, например. Това е моят личен призив.

На 29 септември отбелязваме Световния ден на сърцето. Неговата цел е да фокусира вниманието на обществеността върху сериозния проблем, който представляват сърдечно-съдовите заболявания. От години те са сред най-честите причини за заболяемост и преждевременна смърт сред населението в световен мащаб. Дали това продължава да важи и за България и доколко пандемията от COVID-19 усложни ситуацията за хората със сърдечно-съдови заболявания попитахме един от най-изявените експерти по кардиология у нас - проф. д-р Иво Петров. Той е преподавател, иноватор и пионер в областта на инвазивната кардиология и ендоваскуларната терапия. Приносът му за развитието на кардиологията на национално и международно ниво е огромен. За пръв път в света той имплантира ендопротеза при аортна аневризма и дисекация при дете и е първият, който въвежда в родната практика извършване на ренална денервация при резистентна хипертония, както и ендоваскуларно лечение при хронична цереброспинална венозна недостатъчност, Мей-Търнър синдром и др. Извършва първата процедура каротидно стентирание и тромбекстракция на съдове на мозъка за лечение на мозъчен инсулт, а през 2018 г. – прави първата в страната операция по имплантиране на MitraClip на 83-годишен пациент с митрална стеноза. В международен мащаб проф. Петров е пионер за имплантиране на бифуркационни стентове при сложна патология на артериите на сърцето, съобщават от Министерството на здравеопазването.

Проф. Петров, продължават ли сърдечно-съдовите заболявания да бъдат една от водещите причини за смъртност в България?

За съжаление, у нас сърдечно-съдовите заболявания не са една от, а категорично - водещата причина за смърт и то не само от групата причини, свързани със здравето, а изобщо по отношение на смъртността като цяло – тази, която е следствие на катастрофи, катаклизми, земетресения и др. Между 60 и 65% от общата смъртност се дължи на сърдечно-съдови заболявания, като този показател е почти два пъти по-висок от средния за Европа. Това означава, че въпреки, че тези заболявания продължават да бъдат голям проблем и в европейските страни, в България този проблем е изключително сериозен.

На какво се дължи това?

Считам, че това се дължи най-вече на липсата на превенция. Съвсем актуална, бих казал, новина от вчера, 28 септември, е призивът на Европейското дружество на кардиолозите да се действа глобално, на европейско равнище, за намаляване на разпространението на смъртността от сърдечно-съдови заболявания, като това включва четири основни компонента, а именно превенция, ранна диагностика, ранно лечение и рехабилитация. Може би една от основните причини сърдечно-съдовите заболявания да

продължават да бъдат основна причина за смъртността у нас е липсата на систематична превенция като на национална стратегия за целенасочено ограничаване на сърдечно-съдовите заболявания, както са направили, например, страни като Финландия, Дания, Белгия и др. При тях проблемът със сърдечно-съдовите заболявания също е бил съществен. Превантивната стратегия обаче не само в тези, но и в много други държави, е доказала, че ограничаването на рисковите фактори сред населението води до много добри резултати. А рисковите фактори са известни до болка. Това са тютюнопушенето, наднорменото тегло, обездвижването, високите нива на холестерола, късно диагностицираният диабет, артериалната хипертония. Изброените са коригируеми. Разбира се, има и такива рискови фактори като генетичните, които не могат да се променят. Такава е например фамилната хиперхолестеролемия, но дори и при тези пациенти, когато те са обхванати навреме, рискът може да бъде намален. В момента разполагаме с изключително ефикасни и надеждни средства, с които това се постига. Така че, най-важна е навременната профилактика, която да бъде национална стратегия. Доказано е многократно, че и от фармакоикономическа гледна точка превантивните стратегии са значително по-изгодни за обществото. Затова усилията на институционално ниво трябва да са насочени в тази посока. По отношение на диагностиката и лечението имаме успехи, но от гледна точка на превенция и след това - на рехабилитация, сме много назад от „модерните“ страни.

А как можем да обърнем тази статистика?

С национално отговорно поведение на всички нива – институции, неправителствени организации, индивидуално поведение, но не трябва да се действа хаотично, спорадично. Всичко, което изброих, трябва да касае всички сегменти и сектори и да бъде наистина систематична и целенасочена стратегия, която да се изпълнявана безпрекословно, без значение кой и кои са на власт от политическа гледна точка. Това трябва да бъде стратегия за спасяване на нацията. Де факто е и една от възможностите за преодоляване на демографската катастрофа, която изживяваме у нас. Трябва да направим всичко възможно тази тенденция да бъде спряна.

Как се отразяват различните варианти на SARS-CoV-2 на хората със сърдечно-съдови заболявания?

Всъщност COVID-19 - вирусът и съответно пандемията, изостриха проблема сърдечно-съдови заболявания не само в България, но и в световен мащаб. Най-вече в Европа и Северна, донякъде и Латинска Америка, тези болести са много съществен проблем, върху COVID-19 инфекцията акцентира. Не случайно още при първата вълна преди година и половина се алармира, че смъртността от сърдечно-съдови заболявания се е увеличила. Първо излязоха данни от САЩ, а след това и от Европа. Имаше много причини за това. Едната беше, че до голяма степен хората се бяха уплашили от самата инфекция и по-късно достигаха до експертните екипи, които се справят с потенциално фаталните остри сърдечно-съдови усложнения. Друга причина беше, че самата COVID-19 инфекция изостря сърдечно-съдовите проблеми и дестабилизира изходно стабилни синдроми по механизма на бурното възпаление. Всичко, което касае тромбообразуване, възпалителна компонента, която предизвиква както миокардити, така и миокарден инфаркт, белодробни емболии и мозъчни инсулти - всичко това, за съжаление, се акцентира много по време на COVID-19 вълните.

Кое е по-безопасно за хората със сърдечно-съдови заболявания – да преболеват коронавирусната инфекция или да се ваксинират срещу нея?

Въпросът е изключително актуален и още повече в контекста на публикациите, които бяха публикувани в престижни списания като *British Medical Journal* и *Journal of American medical association*. В тези две списания излязоха категорични сравнителни данни от милиони пациенти. Едно от проучванията беше проведено сред 1 млн.

ваксинирани спрямо 1 млн. преболедували. Изследваха се както иРНК ваксини, така и векторни ваксини. Доказаха се няколко много важни неща. Първо – доказа се както в проучването от Великобритания, така и от американското проучване, което се базира на данни на ветеранската администрация, че в много малка степен ваксините увеличават риска от тромбоемболизация, от миокардити, от дълбока венозна тромбоза, но това, което се наблюдава е увеличение на този риск в рамките на няколко процента – между 1,5 до 5% при ваксиниране. Но, същият риск се увеличава многократно, в пъти, при преболедуване. Например, специално за „АстраЗенека“ в проучването, което беше публикувано в *British Medical Journal*, се посочват сравнителни данни от 1 млн. ваксинирани спрямо 1 млн. преболедували. Тези категорични данни почиват на много сериозни доказателства върху огромен брой пациенти и тъй като представителността на извадката е огромна, можем да ѝ имаме пълно доверие. Показателят за увеличението на риска спрямо базовото ниво е приблизително 1,5% при ваксиниране и е 13,5 – при преболедуване, което е 13 пъти нарастване на риска от тромбоемболизация при преболедуване спрямо миниатюрно нарастване на риска при ваксинация. Изводът е повече от ясен и той е, че трябва да се ваксинираме. Това е отговорното поведение.

Има ли препоръки за ваксината, с която да се имунизират хората със сърдечно-съдови заболявания?

Не съм срещал такива препоръки, т. е. всички ваксини, които са регистрирани в Европейския съюз от Европейската агенция по лекарствата, са преценени, че са подходящи за цялото таргетно население. Както знаем, някои от ваксините получиха индикация и за деца над 12 г. Така или иначе основните рискови групи, каквито са възрастното население, лекарите, учителите, хората със сърдечно-съдови заболявания, категорично е добре да се възползват от всяка една от ваксините, която е одобрена за употреба на европейско ниво. Така че, поне ние, кардиолозите, в нашата практика нямаме предпочитания към някоя от тях.

Вие ваксинирахте ли се и коя беше причината?

Аз бях между първите, които се ваксинираха веднага, когато стана възможно. Нашата болница влезе в ползването на ваксинационния процес и аз бях първият в нея, който се ваксинира. Въпреки че сега не е толкова важна третата доза, искам да Ви кажа, че повечето от нас, които получихме първата и втората доза през месеците февруари и март, най-вероятно този петък - 6 месеца след втората доза, ще си сложим и трета доза, защото отново попадаме в таргетната рискова група. Срещаме се ежедневно със стотици пациенти. Не знаем кои от тях са позитивни и кои не са. В този смисъл рискът за нас самите е голям, но е голям и рискът ние да заразяваме други хора, ако сме носители на вируса. Така че, това да се ваксинираш навреме е двойна отговорност – спрямо собственото здраве и спрямо потенциално уязвимите от твое заразяване пациенти.

Какъв призив ще отправите към хората, които не вярват на ваксините?

Призивът е, че трябва да се действа според данните. Трябва да се базираме на публикациите, които почиват на сериозни проучвания. Това е т. нар. медицина на доказателствата, тя до момента ни убеждава, че трябва да се ваксинираме. Така можем да постигнем ефекта в страни като Дания, Унгария, Португалия - над 60% ваксинално покритие и съответно около 20% преболедували. Това прави над 80% защитени хора от цялото население. По този начин не само се намалява рискът от заболяване, но най-вече както показаха и данните, които дойдоха от Израел и Великобритания, се намалява рискът от смърт при пациентите, които са ваксинирани. Това означава, че дори и да не са на 100% предпазени от заразяване, категорично се намаляват процентите на смъртността. Ваксинирането е наистина национално отговорно поведение за всеки един от нас. Можем да постигнем това, което тези държави са постигнали, и то относително

бързо. Ако се правят по 20 хиляди имунизации на ден, най-вероятно около Коледа ще имаме такова ниво на защита, което ще позволи напълно отпускане на мерките, както направиха здравните власти в Дания, например. Това е моят личен призив.

www.zdrave.net, 29.09.2021 г.

<https://www.zdrave.net/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/COVID-%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B0%D1%82-%D0%B4%D0%B0-%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D0%B0%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-%D0%B4%D0%BE-8-%D0%BE%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%B8-/n19386>

COVID зоните могат да кандидатстват за апаратура до 8 октомври

8 октомври е срокът, до който COVID зоните могат да кандидатстват за безплатна апаратура на стойност до 50 хил. лв., осигурена от Министерството на здравеопазването. Това съобщиха от здравното ведомство. Документи, подадени след този срок, няма да бъдат разглеждани.

От МЗ припомнят, че диагностичната апаратура може да включва: подвижен рентгенов апарат, апарат за лабораторна диагностика, ехографски апарат, ЕКГ и т.н. Лечебните заведения могат да комбинират пакети от посочената апаратура спрямо техните нужди. Всеки център ще получи между 30 и 40 пулсоксиметъра за предоставяне на пациентите, чието лечение се провежда амбулаторно. По този начин гражданите сами ще могат да следят кислородната си сатурация в домашни условия.

Създаването на COVID зоните ще намали и натиска към лечебните заведения, смятат от МЗ.